

Rumaan Alam

**DEIXAR
EL MÓN
ENRERE**

Columna

RUMAAN ALAM
DEIXAR EL MÓN
ENRERE

Traducció de Judith Raigal Aran

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
TÍTOL ORIGINAL: *LEAVE THE WORLD BEHIND*
PRIMERA EDICIÓ: SETEMBRE DEL 2021
© RUMAAN ALAM, 2020
TOTS ELS DRETS RESERVATS
© DE LA TRADUCCIÓ: JUDITH RAIGAL ARAN, 2021
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2806-4
DIPÒSIT LEGAL: B. 9.787-2021
FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

www.columnnaedicions.cat

Cançó «Angela», escrita per Bill Callahan,
publicada per Rough Trade Publishing amb l'acord de Bank Robber Music.

*Això és una obra de ficció. Els noms, els personatges, els llocs i els fets
que hi surten són fruit de la imaginació de l'autor o han estat utilitzats en un context de ficció.
Qualsevol semblança amb persones reals, vives o mortes, o fets reals és pura coincidència.*

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a ecològic
i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Bé, el sol brillava. Allò augurava que tot aniria bé. La gent es pren qualsevol cosa com un auguri. El sol era on sempre ha estat. El sol, amb el seu posat persistent i indiferent.

Les carteres s'entrellaçaven les unes amb les altres. El trànsit es coagulava. Tenien un cotxe gris que era com una campana de vidre, s'hi formava un microclima: l'aire condicionat, el tuf de l'adolescència (suor, fortor de peus i secreció sebàcia), el xampú francès de l'Amanda, el xiuxiueig de les miquetes de diverses coses, que sempre n'hi havia. El cotxe era cosa d'en Clay, i descurós com era s'hi acumulaven restes de civada de les barres de Granola que comprava a granel, un mitjó esportiu que no sabia com havia anat a parar fins allà, un fullet per inscriure's al *New Yorker*, un mocador rebregat amb mocs solidificats, una tira de plàstic blanc de les que protegeixen la part que enganxa de les tiretes que havien fet servir ves a saber quan. Els nens necessitaven tiretes contínuament, tenien una pell rosada que es pelava com la fruita d'estiu.

Era agradable sentir la llum del sol als braços. Les finestres estaven tintades amb un protector encarregat de parar els peus al càncer. A les notícies comentaven que la temporada d'huracans s'intensificaria, tempestes batejades amb noms rebuscats d'una llista prèviament aprovada. L'Amanda va apagar la ràdio. Era sexista que estigués conduint en Clay, i que, de fet, sempre ho fes ell? La veritat és que l'Amanda no tenia paciència per als sacraments que anaven lligats a les normes dels carrers amb aparcament altern ni per a la revisió dels vint mil quilòmetres. A més, a en Clay el feia sentir orgullós ocupar-se d'aquesta mena de coses. Era professor, i semblava que aquest fet tenia alguna mena de correlació amb el plaer que trobava en encarregar-se de determinades tasques útils de la vida quotidiana: lligar en feixos els diaris que ja es podien reciclar, escampar granulats químics per la vorera quan havia de gelar, canviar bombetes que s'havien fos, solucionar els taparots de les aigüeres amb un desembossador en miniatura.

El cotxe no era prou nou per ser luxós ni prou vell per tenir un toc bohemí. Un cotxe de classe mitjana per a una família de classe mitjana, dissenyat pensant més a evitar ofendre que a atreure, comprat en un concessionari amb les parets folrades de miralls, globus a mig inflar, i molts més venedors que clients rondant de dos en dos o de tres en tres, fent dringar les monedetes a les butxaques dels pantalons comprats a Men's Warehouse. De tant en tant, a en Clay li passava que, quan deixava el cotxe en un aparcament, s'acostava a una còpia exacta del seu cotxe (era un model popular, color

grafit) i acabava frustrat en adonar-se que el comandament a distància per obrir-lo no li feia cas.

L'Archie tenia quinze anys. Duia unes vambes deformades de la mida de dues llesques de pa de pagès. Desprenia olor de llet, la mateixa que fan els nadons, i si l'ensumaves amb més intensitat hi notaves el tuf de la suor i de les hormones. Per atenuar aquesta barreja, l'Archie es ruixava la pelussera de sota les aixelles amb un producte que desprenia una olor que no s'assemblava a res que es pogués trobar a la natura, una fragància que en un grup focal s'havia decidit que representava l'ideal de masculinitat. La Rose s'hi mirava més. L'ombra d'una noieta en ple creixement; un gos rastrejador seria capaç de detectar la presència de metalls sota el perfum dels cosmètics de primer preu, la predilecció pubescent per les aromes artificials de poma i cirera. Tufejaven, tothom tufejava, però no podien circular per l'autovia amb les finestres abaixades, feia massa soroll.

—He de contestar.

L'Amanda va alçar el mòbil, un gest d'advertència, malgrat que ningú no deia res. L'Archie tenia els ulls clavats al seu mòbil, la Rose al d'ella, tots dos entretinguts amb jocs i xarxes socials que havien passat el control parental. L'Archie intercanviava missatges amb el seu amic Dillon, els dos pares del qual es feien perdonar el procés de divorci en què estaven immersos deixant-li passar les vacances d'estiu fumant herba al pis de dalt de tot de la casa que tenien en un edifici de pedra rogenca al carrer Bergen. La Rose ja havia publicat diverses fotos del viatge, tot i que acabaven de passar el límit del comtat.

—Ei, Jocelyn.

Ara que els telèfons ja sabien qui trucava, no era necessari perdre el temps amb amabilitats. L'Amanda era directora de comptes; la Jocelyn, supervisora de comptes i una de les tres persones a qui havien de presentar informes directament en l'argot de l'oficina moderna. La Jocelyn, de família coreana, havia nascut a Carolina del Sud, i a l'Amanda encara li semblava que el seu accent informal era inadequat. Aquest pensament era tan racista que mai no se li hauria acudit admetre'l en veu alta.

«Perdona que et molesti», respiració sincopada de la Jocelyn. No era tant la por que feia l'Amanda, sinó la por que feia el poder que tenia. L'Amanda havia iniciat la seva carrera a l'estudi d'un paio d'humor inestable que es deia Dane i que duia els cabells tallats com si hagués rebut la tonsura religiosa. L'hivern passat se l'havia trobat per casualitat en un restaurant i en veure'l se li havia regirat tot per dins.

—No passa res. —L'Amanda no s'estava comportant de manera magnànima. Li agradava haver rebut aquella trucada. Volia que els seus companys de feina la necessitessin tant com Déu necessita que els creients no deixin mai de resar.

En Clay feia repicar els dits rítmicament a la superfície de pell del volant, cosa que va fer que la seva dona se'l mirés de reüll. Va donar una ullada al retrovisor per confirmar que els seus fills encara eren allà, un gest que feia des que eren petits i que s'havia acabat convertint en un costum. El ritme de la respiració dels seus fills era constant. Per a ells el mòbil tenia el mateix efecte que

el so de la flauta d'un encantador de serps per a les còbres.

Cap d'ells no es va fixar en el paisatge de l'autovia. El cervell acompanya l'ull; sempre arriba el moment en què les expectatives acaben superant la realitat. Senyals grocs i negres, turonets esfumant-se darrere de murs de formigó prefabricats, l'aparició ocasional d'alguna casa de dos pisos, passos a nivell, camps de beisbol, piscines desmuntables. Quan parlava per telèfon, l'Amanda sempre anava fent que sí amb el cap; no ho feia per a la persona a l'altre costat de la trucada, sinó per demostrar-se a ella mateixa que estava atenta. A vegades, amb tants assentiments de cap, s'oblidava de seguir escoltant.

—Jocelyn. —L'Amanda intentava donar-li algun consell. Més que els comentaris de l'Amanda, la Jocelyn necessitava el seu consentiment. La jerarquia a l'oficina era arbitrària, com tot—. Bé. Crec que té sentit. Ara som a l'autovia. Pots trucar-me, no et preocupis. Però més endavant ja no tindrè tanta cobertura. L'estiu passat ja vaig tenir aquest problema, te'n recordes? —Va fer una pausa, se sentia avergonyida; per què havia de preguntar-li si recordava com havia passat les vacances de l'any anterior?—. Aquest any anem més lluny! —va afegir perquè semblés tot plegat una broma—. Però truca'm o envia'm un correu, i tant, va bé. Sort.

—Tot bé a l'oficina?

En Clay no se'n podia estar mai de pronunciar «l'oficina» amb una mica de sorna. Era una sinècdoke de la feina de la seva dona, que ell entenia força bé, tot i que no del tot. Una muller havia de tenir la seva pròpia vida, i la de l'Amanda s'allunyava força de la d'ell.

Potser això ajudava a explicar la felicitat del seu matrimoni. Com a mínim la meitat de les parelles que coneixien estaven divorciades.

—Tot bé.

Per a ella era una gran veritat que hi havia un gran percentatge de feines que no es podien diferenciar les unes de les altres, perquè totes implicaven intercanviar correus constantment per valorar com anava la feina. En un dia de feina s'enviaven diversos comunicats per parlar precisament de com anava la feina que s'estava fent aquell dia, coses de la cortesia burocràtica, setanta minuts de pausa per dinar, vint minuts d'eslalom per l'oficina de planta oberta, vint-i-cinc minuts per fer el cafetó. Algunes vegades, la seva funció enmig de tota aquella pallassada la feia sentir idiota, i altres vegades li semblava la cosa més important del món.

No hi havia gaire trànsit, però llavors les autovies es van anar fent estretes fins a convertir-se en carreteres, i aleshores sí que n'hi va haver. Era com la darrera, i més àrdua, etapa de tornada a casa d'un salmó, però amb mitjanes d'un verd exuberant i centres comercials petits de parets estucades esquixades per les gotes de pluja. Els pobles pels quals passaven o bé eren plens d'obrers i de gent del centre dels Estats Units o bé eren pobles pròspers, però traspuaven la mediocritat blanca de lampistes, dissenyadors d'interiors i agents immobiliaris. Els rics de veritat vivien en algun altre regne, com Nàrnia. Llocs on calia anar expressament, resseguir camins plens de clots que conduïen fins a un final inevitable, un atzucac, una mansió amb teulades a diverses aigües, un petit estany al fons. Llocs on es respirava un

aire dolç, una barreja de la brisa de l'oceà i de la sensació que tot tenia lloc a causa d'una coincidència agradable; un aire bo per als tomàquets i el blat de moro, però en el qual també endevinaves una nota de cotxes de luxe, obres d'art, coixins tovets dels que la gent rica apila a sobre dels sofàs.

—Parem a fer un mos? —va proposar en Clay, i va acabar la pregunta amb un badall de so estragulat.

—Em moro de gana. —Una de les hipèrboles de l'Archie.

—Anem al Burger King! —La Rose acabava d'albirar el local de menjar ràpid.

En Clay va notar que la seva dona es posava tensa. Ella preferia que no mengessin porqueries (en especial la Rose). Era capaç de captar la desaprovació de la seva dona com si fos un sonar. Era com el petit estremiment que precedia una erecció. Feia setze anys que estaven casats.

L'Amanda va voler patates fregides. L'Archie es va demanar una quantitat grotesca de trossos de pollastre arrebossat. Els va abocar tots a dins d'una bossa de paper, barrejats amb unes quantes patates fregides, i hi va afegir el contingut d'un recipient petit cobert amb un trosset de paper d'alumini que contenia una salsa marronosa dolça i enganxosa, i s'ho va endrapar tot ben satisfet.

—Quin fàstic. —La Rose no trobava bé el que feia el seu germà, perquè era el seu germà. La noia va menjar-se, amb molta menys finor de la que es pensava ella, una hamburguesa, i va acabar amb els llavis roses plens de maionesa—. Mama, la Hazel m'ha enviat la seva ubicació. Pots buscar on és i mirar si cau lluny?

A l'Amanda li va venir al cap que, quan els nens eren petits, la sorprenia que poguessin ser tan sorollosos quan els donava el pit. La buidaven i mamaven fent un soroll que li recordava el d'unes canonades, rots despassionats i flatulències apagades som si fossin petards que no petaven, uns animalons desvergonyits. Va estirar el braç cap enrere per agafar el mòbil de la seva filla, greixós del menjar i la suor de les mans, reescalfat a causa de l'excés d'ús.

—Cuca, aquest lloc no és gens a prop d'on som.

La Hazel, més que una amiga, era una de les obsessions de la Rose. Era massa jove per entendre-ho, però el pare de la Hazel era director a Lazard: les vacances de les dues famílies s'assemblaven tant com s'assembla un ou a una castanya.

—Busca-ho. M'has dit que potser hi podríem passar.

Aquestes eren les coses que acostumava a suggerir quan estava mig distreta i després se'n penedia perquè la canalla mai no oblidava les promeses que els feia. L'Amanda va donar una ullada al mòbil.

—És a East Hampton, cuca. Com a mínim a una hora. Potser més, depenent del dia.

La Rose va enganxar de cop l'esquena al respatllet del seient, fent notar sonorament la seva indignació.

—Em pots tornar el meu mòbil, si us plau?

L'Amanda es va girar i es va mirar la seva filla, indignada i amb les galtes vermelles.

—Ho sento, però no vull haver de fer dues hores més de cotxe amb les carreteres plenes d'estiuejants perquè tu puguis quedar per jugar amb una amigueta. Estic de vacances.

La noia va encreuar els braços damunt del pit, es protegia amb una ganyota com qui porta una arma. Per jugar amb una amigueta! Com s'hi atrevia.

L'Archie mastegava mentre es mirava el seu reflex a la finestra.

En Clay menjava mentre conduïa. L'Amanda trauria foc pels queixals si tinguessin un accident i s'acabessin morint per una distracció causada per un entrepà de set-centes calories.

Les carreteres es feien cada vegada més estretes. Es creuaven amb paradetes de granges en què no hi havia ningú per atendre't, agafaves el que volies i hi deixaves els diners: safatetes de gerds peluts desfent-se en companyia dels seus propis suc i caixes de fusta per deixar-hi un bitllet de cinc dòlars presidien alguns dels camins que es desviaven de la carretera principal. Tot era tan verd que, sincerament, era massa i tot. Et venien ganes de menjar-te el paisatge; sortir del cotxe, posar-te de quatre grapes i clavar queixalada als camps directament.

—Una mica d'aire fresc.

En Clay va obrir les quatre finestres i el tuf dels seus fills petaners es va dissipar. Va afluir el ritme perquè la carretera es va omplir de revolts seductors, com les corbes sinuoses d'uns malucs remenant d'un costat a l'altre. Deixaven enrere bústies de disseny que marcaven territori: la combinació del bon gust i els diners. No es podia veure res més enllà, els arbres eren massa frondosos. Senyals que avisaven de la presència de cérvols que, ximpls i habituats a la presència dels humans, feien cap a la carretera confiats, i quedaven enlluernats i encegats.

Se'n veien cadàvers pertot arreu, del to marró de les nous i amb les marques mortals dels pneumàtics.

Van girar un revolt i es van trobar amb un altre vehicle. L'Archie, als quatre anys, ja sabia dir el nom d'aquell vehicle: un remolc de coll de cigne; un vehicle gegantí i buit, arrossegat per un tractor. El conductor va ignorar el cotxe que tenia al darrere, la despreocupació dels locals per una espècie invasora ben coneguda, mentre el remolc esbufegava fent esforços per resseguir la sinuositat de la carretera. Van circular així més d'un quilòmetre i mig abans que acabés desviant-se cap a casa seva, i en aquell punt el fil d'Ariadna, o el que fos que els unia als satèl·lits que planaven per sobre el cel, es va trencar. El GPS no tenia ni idea d'on eren, i van haver de seguir les indicacions que l'Amanda, a qui li encantava tenir-ho tot ben planificat, havia pensat a apuntar-se a la llibreta. Esquerra, dreta, esquerra, esquerra, uns mil cinc-cents metres més aproximadament, de nou cap a l'esquerra, uns tres quilòmetres més, després cap a la dreta; sense estar perduts del tot però una mica perduts, en tot cas.